

Wie is beheerder van de brug? Beheer van de brug is door Wet herverdeling wegen niet van rechtswege overgegaan naar gemeente; wegenlegger is leidend....

ABRvS 19-11-2014, ECLI:NL:RVS:2014:4169, m.nt. A.H.J. Hofman

Instantie

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum

19 november 2014

Magistraten

Mrs. H. Troostwijk, W. Sorgdrager, G.T.J.M. Jurgens

Zaaknummer

201401914/1/A1

Noot

A.H.J. Hofman

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS237693:1

Vakgebied(en)

Verbintenissenrecht / Aansprakelijkheid

Bestuursrecht algemeen / Bestuursbevoegdheden

Brondocumenten

ECLI:NL:RVS:2014:4169, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 19-11-2014

Wetingang

(art. 6:174 BW; art. 18 WVV 1994; art. 16, 17 Wegenwet)

Essentie

Wie is beheerder van de brug? Beheer van de brug is door Wet herverdeling wegen niet van rechtswege overgegaan naar gemeente; wegenlegger is leidend. Waterschap Reest en Wieden is beheerder van brug zodat B&W van Steenwijkerland niet bevoegd zijn een verkeersbesluit te nemen. (Steenwijkerland)

Samenvatting

Indien een weg in beheer is bij een waterschap, is het algemeen bestuur of dagelijks bestuur van dat waterschap ingevolge artikel 18 WVV 1994 bevoegd een verkeersbesluit te nemen. Het begrip wegbeheer is niet gedefinieerd in de WVV 1994. Vaststaat dat in de vigerende wegenlegger voor het onderhavige gebied het Waterschap Vollenhove, de rechtsvoorganger van het waterschap Reest en Wieden, is aangewezen als onderhoudsplichtige van de Jonenbrug en als gezag dat ervoor dient te zorgen dat die brug in goede staat verkeert. Daarnaast is het waterschap de partij die de Jonenbrug feitelijk onderhoudt. Voorts is in de Wet herverdeling wegbeheer niet geregeld dat het beheer van de wegen die zijn gelegen binnen een gemeente en die niet in beheer zijn bij het Rijk of de provincie van rechtswege overgaan naar de gemeente. Daarnaast is evenmin gebleken dat in een door Provinciale Staten vastgesteld herverdelingsplan de weg in beheer is overgedragen aan de gemeente. Gelet hierop kan het waterschap Reest en Wieden in dit geval worden aangemerkt als beheerder van de Jonenbrug. Het college van B&W van Steenwijkerland is niet bevoegd om ter zake een verkeersbesluit te nemen.

Partij(en)

Uitspraak:

het dagelijks bestuur van het Waterschap Reest en Wieden

en

het college van burgemeester en wethouders van Steenwijkerland.

Uitspraak

Procesverloop

Bij besluit van 18 januari 2013 heeft het college zich op het standpunt gesteld dat het niet bevoegd is tot het nemen van een verkeersbesluit over een brug in Jonen/Giethoorn.

Bij uitspraak van 28 januari 2014 heeft de rechtbank het door het waterschap daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft het waterschap hoger beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 21 oktober 2014, waar het waterschap, vertegenwoordigd door mr. N. de Lange-Liemburg, werkzaam bij het waterschap, en het college, vertegenwoordigd door E. Leenstra en G. Ekkelenkamp, beiden werkzaam bij de gemeente, zijn verschenen.

Overwegingen

1.

Ingevolge artikel 15, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (hierna: Wvw 1994) geschiedt de plaatsing of verwijdering van de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen verkeerstekens, en onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd, krachtens een verkeersbesluit.

Ingevolge het tweede lid geschieden maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg of tot het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer krachtens een verkeersbesluit, indien de maatregelen leiden tot een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg of weggedeelte gebruik kan maken.

Ingevolge artikel 18, eerste lid, worden verkeersbesluiten, voor zover hier van belang, genomen:

- c. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van een waterschap door het algemeen bestuur of, krachtens besluit van het algemeen bestuur, door het dagelijks bestuur;
- d. voor zover zij betreffen het verkeer op andere wegen door burgemeester en wethouders, of krachtens besluit van hen, door een door hen ingestelde bestuurscommissie of het dagelijks bestuur van een deelgemeente.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wet herverdeling wegbeheer stellen Provinciale staten, uiterlijk acht weken voor de overgangdatum, een herverdelingsplan vast.

Ingevolge het tweede lid, onder c, voor zover hier van belang, bevat het herverdelingsplan de aanwijzing, voor zover dat krachtens artikel 6, eerste tot en met derde lid noodzakelijk is, van de bruggen die met ingang van de overgangdatum in beheer overgaan, waarbij van elk van de in beheer overgaande bruggen de oude en de nieuwe beheerder van de brug worden vermeld.

Ingevolge artikel 4, eerste lid, geschiedt de in artikel 3, tweede lid, onderdeel a bedoelde aanwijzing zodanig dat op de overgangdatum:

- a. elk van de wegen die in de bij deze wet behorende bijlage 1 zijn aangegeven in rood, in beheer zal zijn bij het Rijk;
- b. elk van de wegen die in bijlage 1 zijn aangegeven in groen, in beheer zal zijn bij de provincie; en
- c. elk van de overige in een gemeente gelegen wegen, onverminderd het bepaalde in artikel 2, in beheer zal zijn bij die gemeente.

2.

Het waterschap betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat ingevolge de Wet herverdeling wegbeheer het wegbeheer van rechtswege is overgegaan van het waterschap naar de gemeente Steenwijkerland en dat het waterschap ingevolge de wegenlegger slechts verantwoordelijk is voor het onderhoud van de brug. Het waterschap voert hiertoe aan dat dit in overeenstemming is met de Waterschapswet en het Reglement voor het Waterschap Reest en Wieden, nu wegenbeheer daarin niet aan het waterschap is toebedeeld. Voorts verwijst het waterschap in dit verband naar een Koninklijk Besluit van 24 januari 1997 in zaak nr. 97000268 (Gsf. 1997, 7061, 4).

2.1.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat het begrip wegbeheer niet is gedefinieerd in de Wvw 1994. In de memorie van toelichting bij de Wet herverdeling wegbeheer ([Kamerstukken II 1991/92, 22 476, nr. 3](#) blz. 15) staat:

“Onder beheer verstaan wij de verantwoordelijkheid voor instandhouding van een waterstaatswerk en voor het door het

werk vervullen van zijn functie of functies van algemeen nut. Degene bij wie het waterstaatswerk in beheer is, wordt genoemd: beheerder. Op de beheerder rust de zojuist bedoelde verantwoordelijkheid. Die verantwoordelijkheid brengt mee dat gebruikers van het waterstaatswerk mogen verwachten dat de beheerder het nodige doet teneinde te bewerkstelligen dat het werk zijn functie(s) kan vervullen. Enerzijds moet de beheerder zorgen dat het werk wordt beschermd tegen bedreigingen van de instandhouding en de functievervulling. Vanuit deze verantwoordelijkheid komt de beheerder tot het tot stand brengen van een verordening waarin bepaalde handelingen op of in de nabijheid van het werk worden verboden of aan een vergunning onderworpen. Dit betreft de passieve zijde van het begrip. De actieve zijde houdt in dat de beheerder er voor zorgt dat door onderhoud, gladheidsbestrijding, en dergelijke het werk zijn functie(s) kan blijven vervullen. Daarmee berust de verantwoordelijkheid voor het onderhoud bij de beheerder, hetgeen nog niet hoeft te betekenen dat de beheerder ook zelf voor het onderhoud zorgt. Als op een ander dan de beheerder de onderhoudsplicht rust, blijft de beheerder verantwoordelijk in de hoedanigheid van degene die er op heeft toe te zien dat het onderhoud naar behoren wordt vervuld.”

2.2.

Vast staat dat in de vigerende wegenlegger voor het onderhavige gebied het Waterschap Vollenhove, de rechtsvoorganger van het waterschap, is aangewezen als onderhoudsplichtige van de brug en als gezag dat ervoor dient te zorgen dat die brug in goede staat verkeert. Daarnaast is tussen partijen niet in geschil dat het waterschap de brug feitelijk onderhoudt. Voorts is niet gebleken dat in de Wet herverdeling wegbeheer is geregeld dat het beheer van de wegen die zijn gelegen binnen een gemeente en die niet in beheer zijn bij het Rijk of de provincie van rechtswege overgaat naar de gemeente na inwerkingtreding van deze wet. Daarnaast is evenmin gebleken dat in een door Provinciale staten vastgesteld herverdelingsplan, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet herverdeling wegbeheer, de weg in beheer is overgedragen aan de gemeente. Een vergelijking met het door het waterschap aangehaalde Koninklijk Besluit van 24 januari 1997 gaat niet op, nu in dat besluit een oordeel is gegeven over een door Provinciale staten van Zuid-Holland vastgesteld herverdelingsplan en in het onderhavige geval niet is gebleken dat een herverdelingsplan is vastgesteld. Voorts valt uit dat besluit evenmin op te maken dat het beheer van overige wegen van rechtswege is overgegaan naar de gemeente ten gevolge van de Wet herverdeling wegbeheer. Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank derhalve terecht overwogen dat het waterschap in dit geval kan worden aangemerkt als beheerder van de brug en dat het college niet bevoegd is om terzake een verkeersbesluit te nemen. Dat in artikel 1 van de Waterschapswet een taakafbakening is opgenomen voor waterschappen en dat in het reglement van het waterschap niet is opgenomen dat het beheer van wegen tot zijn taken behoort, laat onverlet dat ingevolge artikel 18 van de Wvw 1994 een waterschap beheerder van een weg kan zijn. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college zich terecht niet bevoegd heeft geacht een verkeersbesluit als bedoeld in artikel 18 van de Wvw 1994 te nemen.

Het betoog faalt.

3.

Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

4.

Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigt de aangevallen uitspraak.

Noot

Auteur: A.H.J. Hofman^[1]

Naschrift

1.

Google Street View leert ons dat het object van de hiervoor weergegeven uitspraak bestaat uit een bruggetje van houten balken in het buitengebied van Giethoorn, dat bovendien alleen gebruikt mag worden voor (vracht)verkeer dat niet breder is dan 2,8 meter en niet zwaarder mag zijn dan 2,4 ton. Ten aanzien van de over deze brug, “de Jonenbrug”, gelegen openbare weg achtte het college van B&W van de gemeente Steenwijkerland zich onbevoegd om een verkeersbesluit te nemen. De reden daarvan was dat zij meende dat het dagelijks bestuur van het Waterschap Reest & Wieden ter zake

beslissingsbevoegd was. Artikel 18 Wegenverkeerswet 1994 (WVW 1994) zou in dat kader uitsluitend moeten bieden. Echter, de formulering van het eerste lid onder c – “verkeersbesluiten worden genomen voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder *beheer* van een waterschap door het algemeen bestuur of, krachtens besluit van het algemeen bestuur, door het dagelijks bestuur” – riep in dit geval meer vragen op dan zij beantwoordde: het waterschap meende namelijk dat zij niet kon worden aangemerkt als beheerder van de Jonenbrug.

2.

Uit de rechtbankuitspraak in deze zaak blijkt al dat de vraag wie als beheerder diende te worden aangemerkt op het eerste gezicht niet klip-en-klaar was (ECLI:NL:RBOVE:2014:375). Uit die uitspraak volgt namelijk dat de Jonenbrug is gelegen over het kanaal de Cornelisgracht en dat de brug twee wegen, genaamd Jonenweg en Cornelisgracht, met elkaar verbindt. De gemeente is beheerder van de wegen, het kanaal is bij het waterschap in beheer. Voorts is in de wegenlegger aan de Jonenbrug de zelfstandige status van weg toegekend en werd de brug feitelijk door het waterschap onderhouden. Gelet op deze feiten maakten zowel gemeente als waterschap dus kans om als beheerder te worden aangemerkt. Tot zover de feiten.

Juridisch is deze zaak interessant omdat de beheerder van een openbare weg er niet alleen voor heeft te zorgen dat de weg in goede staat verkeert (artikel 16 en 17 Wegenwet), maar dat deze op grond van artikel 6:174 BW ook aansprakelijk wordt gehouden voor gebreken aan de weg, ongeacht wie tot onderhoud verplicht is en wie feitelijk het onderhoud uitvoert (zie recent HR 12 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3594, HR 4 april 2014, *Gst.* 2014/86, m.nt. P.C.M. Heinen; *NJ* 2014/368, m.nt. T. Hartlief; *AB* 2014/228, m.nt. A.H.J. Hofman, *ABRvS* 14 september 2011, *Gst.* 2011/111, m.nt. J.M.H.F. Teunissen en A.J.J.G. Schijns, ‘De betekenis van het arrest over de dijkdoorbraak bij Wilnis voor de wegbeheerderpraktijk’, *O&A* 2012/4). Alleen al hierom is voorstelbaar dat waterschap en gemeente een groot belang hadden bij deze procedure.

3.

Samenloop van wegenverkeersrechtelijke en wegenwettelijke openbaarheid:

In deze zaak is sprake van een samenloop van de wegenverkeersrechtelijke en wegenwettelijke openbaarheid. Een dergelijke samenloop is niet vanzelfsprekend. Het begrip ‘weg’ in de zin van de WVW 1994 is namelijk ruimer dan het begrip ‘weg’ in de zin van de Wegenwet. Een weg in de zin van de WVW 1994 is namelijk een weg die feitelijk voor het openbaar verkeer openstaat. Een weg in de zin van de Wegenwet is daarentegen alleen een weg waarvan de openbaarheid juridisch is gewaarborgd. Een weg in de zin van de Wegenwet is daarmee een onderdeel van alle wegen waarop de WVW 1994 van toepassing is (zie *ABRvS* 16 juli 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AH9855, *ABRvS* 11 januari 2006, *Gst.* 2006/33, m.nt. J.M.H.F. Teunissen en in het kader van handhaving *ABRvS* 27 april 2010, *Gst.* 2011/82, m.nt. J.M.H.F. Teunissen en *ABRvS* 29 mei 2013, *JB* 2013/145). Is er sprake van een weg in de zin van de Wegenwet, dan heeft dit tot gevolg dat het met het beheer belaste gezag ervoor heeft te zorgen dat deze wegen aan hun publieke functie blijven beantwoorden. De samenloop van wegenwettelijke en wegenverkeersrechtelijke openbaarheid komt in deze zaak terug in artikel 18 WVW 1994: is er sprake van een openbare weg in de zin van de Wegenwet en is de beheerder (het algemeen of dagelijks bestuur van) een waterschap, dan is deze beheerder bevoegd om een verkeersbesluit te nemen. Is echter géén sprake van een openbare weg in de zin van de Wegenwet, dan rust ingevolge artikel 18, eerste lid, onder d, WVW 1994 de bevoegdheid tot het nemen van een verkeersbesluit bij het college van B&W. Opvallend is dat de Afdeling in zijn uitspraak de vraag of de Jonenbrug een openbare weg is in de zin van de Wegenwet niet uitdrukkelijk beantwoordt. Dat bevreemdt, immers als geen sprake is van een weg in de zin van de Wegenwet is het college van B&W in dit geval zonder meer het bevoegd gezag voor het nemen van een verkeersbesluit. De vraag naar de openbaarheid wordt door de Afdeling (gelukkig) wel indirect beantwoord: uit de vigerende wegenlegger volgt dat aan de Jonenbrug de zelfstandige status van weg is toegekend. Nu de Jonenbrug op de legger voorkomt, wordt deze aangemerkt als openbare weg in de zin van de Wegenwet onder geen andere dan de uit de legger blijkende beperkingen in het gebruik (artikel 49 Wegenwet).

4.

Wie is de beheerder?

Voor het antwoord op de vraag wie als beheerder van de openbare weg moet worden aangemerkt biedt de WVW 1994 geen aanknopingspunten. Zoals we hiervoor al zagen, is de bevoegdheidstoedeling in de WVW 1994 namelijk geregeld vanuit de veronderstelling dat de Wegenwet regelt wie de beheerder is van een openbare weg in de zin van de Wegenwet. De Wegenwet echter, regelt ten aanzien van het beheer slechts het doel van het beheer, te weten dat de beheerder ervoor heeft te zorgen dat deze “verkeeren in goeden staat” (zie artikel 16 en 17 Wegenwet en P. de Jong, G.A. van der Veen, ‘Wegen, wensen en waarborgen’, *TO* juni 2007, nr. 2). Meer precies houdt dit in de zorg voor de instandhouding, bruikbaarheid, vrijheid en veiligheid van het object ‘weg’ door een overheidslichaam (H.Ph.J.A.M. Hennekens, ‘Wat zijn wegen in de Wegenwet?’, *Gst.* 2014/85 en H.Ph.J.A.M. Hennekens, ‘Aansprakelijkheid in verband met openbare wegen’, *O&A* 2006, 33). Tot het beheer behoort ook de zorg voor het onderhoud van een waterstaatswerk. Een ander dan de beheerder kan echter onderhoudsplichtige zijn. In dat geval kan de zorg van de beheerder ten aanzien van het onderhoud zich beperken tot het toezicht dat de onderhoudsplichtige zijn plicht nakomt en, zo dat niet het geval is, ter zake

maatregelen treffen (*Handelingen II 1927/28*, 362.3, p. 11 en 12:

“De verplichting van den particulier tot onderhoud van een openbare weg en die om in dat onderhoud bij te dragen verschillen (...) geheel van den plicht der Overheid om te zorgen voor het onderhoud van wegen.”

“Ontbreekt (...) een ander onderhoudplichtige (...), dan moet de gemeente wel zelve onderhouden”).

In de Wegenwet wordt dus niet geduid wat onder beheer moet worden verstaan.

5.

Opheldering daarover wordt – via een omweg – geboden in de memorie van toelichting bij de Wet herverdeling wegenbeheer (*Stb.* 1992, 563), waar de Afdeling in zijn uitspraak dan ook graag naar verwijst. De Wet herverdeling wegenbeheer is ontworpen voor een incidentele, inmiddels al weer meer dan twintig jaar geleden uitgevoerde operatie die tot doel had om een adequate taakverdeling in het beheer van het Nederlandse wegennet te bevorderen:

“Onder beheer verstaan wij de verantwoordelijkheid voor instandhouding van een waterstaatswerk en voor het door het werk vervullen van zijn functie of functies van algemeen nut. Degene bij wie het waterstaatswerk in beheer is, wordt genoemd: beheerder. Op de beheerder rust de zojuist genoemde verantwoordelijkheid. Die verantwoordelijkheid brengt mee dat gebruikers van het waterstaatswerk mogen verwachten dat de beheerder het nodige doet teneinde te bewerkstelligen dat het werk zijn functie(s) kan vervullen (...)” ([Kamerstukken II 1991/92, 22476, nr. 3](#), p. 15).

Aan de hand van deze passage beoordeelt de Afdeling aldus wie als beheerder moet worden aangemerkt. Daarmee neemt de Afdeling kennelijk tot uitgangspunt dat de beheerder van het waterstaatswerk (de Jonenbrug) tevens beheerder is van de over dit waterstaatswerk gelegen openbare weg. Uit artikel 6 lid 3 van de Wet herverdeling wegenbeheer en de daarbij behorende memorie van toelichting ([Kamerstukken II 1991/92, 22476, nr. 3](#), p. 23, 26 en 27), volgt echter dat het beheer van een waterstaatswerk en het beheer van de over dit waterstaatswerk gelegen openbare weg niet per definitie in één hand hoeven te liggen. Zeker voor wat betreft bruggen achtte de wetgever dit mogelijk. Gelet daarop lijkt de Afdeling in zijn uitspraak wat al te makkelijk aan dit onderscheid voorbij te zijn gegaan. Dit onderscheid bleek voor de onderhavige uitspraak echter niet bepalend te zijn. De Afdeling en rechtbank stellen namelijk vast dat uit de vigerende wegenlegger volgt dat aan de Jonenbrug de zelfstandige status van weg is toegekend en dat op het waterschap de verantwoordelijkheid voor de instandhouding van de Jonenbrug rust. Het waterschap is, met andere woorden, het gezag dat ervoor heeft te zorgen dat de Jonenbrug in goede staat verkeert (vgl. artikel 30, eerste lid, onder X, van de Wegenwet).

6.

Waarde van de legger:

De wegenlegger strekt volgens de Hoge Raad tot het vastleggen van reeds bestaande rechtsbetrekkingen (HR 23 april 2004, *NJ* 2004/600, m.nt. C.J.H. Brunner, *AB* 2004/281 m.nt. G.A. van der Veen). Aan hetgeen is opgenomen in de wegenlegger wordt (ook nu nog) grote waarde gehecht. Zo volgt uit de bestuursrechtelijke jurisprudentie dat de legger correct is, tenzij het tegendeel is aangetoond, vast is komen te staan of aannemelijk is geworden (ARRvS 9 april 1991, *AB* 1992/398, KB 2 januari 1987, *AB* 1998/92, KB 7 februari 1991, *AB* 1991/336). Ook in deze uitspraak sluit de Afdeling zich bij dit uitgangspunt aan. De stelling dat het waterschap – anders dan de legger vermeldt – geen beheerder zou zijn, acht de Afdeling bij gebreke van enig bewijs niet aannemelijk: (i) niet is gebleken dat het beheer van de weg na de inwerkingtreding van de Wet herverdeling wegenbeheer van rechtswege is overgegaan naar de gemeente; en (ii) niet is gebleken dat de weg in een door Provinciale Staten opgesteld herverdelingsplan in beheer is overgedragen aan de gemeente.

7.

Waar de schoen in deze zaak echter wringt is dat de regel dat wordt uitgegaan van de juistheid van de wegenlegger, tenzij het tegendeel wordt aangetoond, hier wat te rigide lijkt te zijn toegepast. Waar een legger een goed hulpmiddel kan zijn, dient mijns inziens wel in het achterhoofd te worden gehouden dat leggers veelal slecht zijn onderhouden en in veel gevallen zijn verworpen tot stoffige, vaak moeilijk toegankelijke folianten (Commissie van Advies inzake de waterstaatswetgeving, *Oude waarden, nieuwe wegen, advies inzake de heroverweging van de Wegenwet*, november 2006). Het gevolg daarvan is dat de werkelijkheid niet in alle gevallen meer wordt weerspiegeld door hetgeen is opgenomen in de wegenlegger. Het betoog van het waterschap in dat kader, te weten dat het reglement van het waterschap en de wegenlegger niet met elkaar overeenkomen en dat het reglement in het licht van de in artikel 1 van de Waterschapswet opgenomen taakafbakening leidend zou moeten zijn, wordt echter verworpen omdat aan de legger een eigen, zelfstandige status wordt verbonden. Met dit oordeel sluit de Afdeling aan bij zijn eerdere jurisprudentie op dit punt (ABRvS 2 maart 2005, *AB* 2005/123 m.nt. A. van Hall).

Een interessante gedachte is die of de Afdeling op eenzelfde wijze zou hebben geoordeeld indien een beroep zou zijn gedaan op het bepaalde in artikel 39, eerste lid, onder VII van de Wegenwet:

“De legger wordt door gedeputeerde staten gewijzigd in geval van het inwerking treden van een besluit tot vaststelling of wijziging van het reglement van een waterschap, waardoor een ander gezag, dan het in den legger vermelde, wordt aangewezen als het gezag, dat volgens de artikelen 16 of 17 heeft te zorgen, dat de weg in goeden staat verkeert.”

Uit de memorie van toelichting bij de Wegenwet (Bijlagen *Handelingen II* 1927/28, 362, 7, nr. 3, p. 44) volgt namelijk dat gedeputeerde staten de wegenlegger moeten wijzigen als het gezag op grond van een wijziging van het waterschapsreglement op een ander is overgegaan:

“Het stelsel, dat aan het in deze paragraaf bepaalde ten grondslag ligt, is nu, dat wanneer door of ingevolge een wet, besluit, overeenkomst of vonnis eene bij den legger geconstateerde rechtsbetrekking wijziging ondergaat, de legger wordt gewijzigd door het intreden van die wijziging.”

Het besluit tot wijziging van een waterschapsreglement zou in dat geval aldus voorrang hebben boven het bepaalde in de wegenlegger (zie ook H.Ph.J.A.M. Hennekens, ‘Aansprakelijkheid in verband met openbare wegen’, O&A 2006/33).

8.

Wegenwet is toe aan vernieuwing:

Hoe dan ook toont deze uitspraak aan dat de Wegenwet (deels) toe is aan vernieuwing: (i) de regeling omtrent het beheer van openbare wegen is onvoldoende in de Wegenwet vastgelegd; en (ii) de wegenlegger ontbeert in vele gevallen iedere actualiteitswaarde terwijl in de bestuursrechtelijke jurisprudentie in beginsel wel van de correctheid daarvan wordt uitgegaan. Een vernieuwing zou plaats kunnen vinden in het kader van de Omgevingswet, waarin ook de Wegenwet uiteindelijk zal opgaan. Ervan uitgaande dat de systematiek van de Wegenwet zoals die nu bestaat overeind blijft, zou mijns inziens de eerst aangewezen vernieuwing moeten zien op een regeling die ziet op de digitalisering van de wegenlegger. Op deze wijze kunnen actualisaties namelijk op een eenvoudige en voor eenieder kenbare wijze worden doorgevoerd. Tevens zou daarin geregeld kunnen worden dat de wegenlegger telkens dient te worden geactualiseerd bij de vaststelling van een nieuw Omgevingsplan. Welke sanctie op het niet voldoen aan de actualiseringsplicht zou moeten staan, ben ik nog niet over uit. Uit deze uitspraak blijkt namelijk eens te meer dat de sanctie van het blijven van beheerder kennelijk een onvoldoende prikkel is om de wegenlegger bijtijds te (laten) wijzigen.

Voetnoten

[\[1.\]](#)

Anouk Hofman is advocaat bij AKD. De auteur dankt Gerrit van der Veen voor zijn commentaar op een eerdere versie van deze annotatie.